

Aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Konink-
rijksrelaties
T.a.v. de Heer J. van der Bij
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

datum
20 juli 2023

ons kenmerk
122400/QHG

contactpersoon
E. Arnts

betreft
Internetconsultatie BBV en BADO -

uw kenmerk

e-mail
earnts@uvw.nl

Geachte heer Van der Bij,

Ten gevolge van de inwerkingtreding van de Wet versterking decentrale rekenkamers per 1 januari 2023 en de inwerkingtreding van de Wet Open Overheid per 1 mei 2022, moet het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) worden gewijzigd.

De Wet versterking decentrale rekenkamers heeft voor wat betreft het BBV en het BADO betrekking op de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording voor gemeenten, provincies en waterschappen.

Ten behoeve van de Wet open overheid worden aan het BBV bepalingen toegevoegd met het oog op de openbaarheidsparagraaf in de begroting en jaarrekening van decentrale overheden.

Tot slot wordt het BADO gewijzigd voor wat betreft de goedkeuringstolerantie die de accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening.

Het BBV hangt nauw samen met het Besluit begroting en verantwoording waterschappen (BBVW), opgenomen in Hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit (De beleidsvoorbereiding en de verantwoording) en het BADO komt overeen met Hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit (De accountantscontrole). Daardoor hebben wijzigingen (op termijn) in het BBV en het BADO ook gevolgen voor de waterschappen.

Op 7 juli jl. is de ministerraad akkoord gegaan met een voorstel tot wijziging van Hoofdstuk 4 en 5 van het Waterschapsbesluit. De verslaggevingsvoorschriften van de waterschappen zijn geactualiseerd waarbij ook rekening is gehouden met de inwerkingtreding van de Wet versterking decentrale rekenkamers en de Wet open overheid.

In algemene zin onderschrijven de waterschappen de voorgestelde wijzigingen van het BBV en het BADO met het oog op de doorwerking daarvan op Hoofdstuk 4 en 5 van het Waterschapsbesluit. De waterschappen vragen ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen aandacht voor het volgende.

Begripsomschrijving 'financiële positie'

Wij constateren dat de omschrijving van het begrip 'financiële positie' voor het BBV en het BBVW niet hetzelfde zijn. Wij hebben begrepen dat hier nog discussie over plaatsvindt binnen de Commissie besluit

begroting en verantwoording. Het lijkt ons van belang dat in beide besluiten (BBV en BBWW) dezelfde begripsomschrijving is opgenomen.

Aanpassing goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie die de accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening is nu 1% van de omvangsbasis voor fouten in de jaarrekening en 3% van de omvangsbasis voor onzekerheden in de controle. Dat wordt 2% van de omvangsbasis voor het totaal van fouten in de jaarrekening en onzekerheden in de controle.

In de toelichting op de voorgestelde wijzigingen benoemt u de argumenten om te komen tot één goedkeuringstolerantie. Wij missen echter de argumentatie waarom is gekozen voor 2% en niet voor een ander percentage. Is gekozen voor het midden tussen 1% en 3%?

Daarnaast missen wij de argumentatie hoe deze norm zich verhoudt tot de normen buiten de publieke sector en in welke mate deze norm daar bij aansluit of juist van afwijkt.

Meerdere waterschappen leggen een verband tussen de goedkeuringstolerantie en de grens voor de rechtmatigheidscontrole (0 tot 3% van de totale lasten, exclusief de dotaties aan de reserves). Omwille van de eenvoud en om verwarring te voorkomen willen deze waterschappen naar een grens voor beide onderwerpen. Verwarring kan bijvoorbeeld ontstaan als de het dagelijks bestuur in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording aan het algemeen bestuur aflegt zonder dat de tolerantiegrens is overschreden terwijl de accountant een niet-goedkeurende verklaring voor de getrouwheid afgeeft.

Hoewel het verwarrend kan zijn, is er echter geen verband tussen de goedkeuringstolerantie en de rechtmatigheidsverantwoording. Daar komt bij dat het algemeen bestuur van een waterschap zelf de grens voor de rechtmatigheidsverantwoording kan vaststellen en deze gelijk kan laten zijn aan de goedkeuringstolerantie.

Uit de tabel waarin wordt weergegeven welk oordeel de accountant verstrekt bij het overschrijden van de tolerantiegrens is uit de laatste kolom niet af te leiden wanneer er een afkeurende verklaring en wanneer een oordeelonthouding afgegeven gaat worden.

Wij verzoeken u daarom om in de Nota van toelichting op dit onderwerp een uitgebreidere toelichting en onderbouwing op te nemen.

Openbaarheidsparagraaf

In het voorstel tot wijziging van het BBV zijn ook bepalingen opgenomen die samenhangen met de Wet open overheid. Deze bepalingen komen nog niet overeen met de bepalingen die in eerste instantie opgenomen zijn in de gewijzigde verslaggevingsregels voor waterschappen.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft, ná de internetconsultatie en vóór de behandeling van de wijziging van de verslaggevingsregels voor waterschappen in de ministerraad besloten om de bepalingen die betrekking hebben op de Wet open overheid niet op te nemen om de volgende redenen:

- Het ministerie van IenW ziet de grondslag niet voor dit artikel. Artikel 98a van de Waterschapswet is weliswaar ruim geformuleerd maar de Wet open overheid regelt de openbaarheid. In de Wet Open Overheid is geen grondslag opgenomen voor een uitwerking via een AMvB;
- De artikelen uit de Wet open overheid waarnaar wordt verwezen zijn deels nog niet in werking getreden.

Wij hebben begrepen dat de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en IenW in overleg zijn over het opnemen van gewenste bepalingen ten gevolge van de inwerkingtreding van de Wet open overheid. Wij worden graag betrokken bij deze besprekingen omdat wij in lijn met de afspraken met het ministerie van BZK voorstander zijn van het opnemen van bepalingen in het BBWW die samenhangen met de Wet open overheid.

Afstemming wijziging BADO en Hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit (De accountantscontrole)

Het voorstel tot wijziging van het BADO volgt direct op het voorstel tot wijziging van Hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit. Wij hebben begrepen dat het voor de ministeries van BZK en IenW niet mogelijk was de beide wijzigingen vooraf af te stemmen. Immers, de inhoud van het BADO (van toepassing op gemeenten en provincies) en Hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit (van toepassing op waterschappen) komen met elkaar overeen. Wij hebben begrepen dat het ministerie van IenW met het ministerie van BZK in overleg is om na de internetconsultatie de beide voorgestelde wijzigingen met elkaar in overeenstemming te brengen.

BADO van toepassing voor waterschappen: Hoofdstuk 5 Waterschapsbesluit vervalt

Wij hebben begrepen dat de ministeries van BZK en IenW onderzoeken of het, nu het BADO toch gewijzigd moet worden, mogelijk is om het BADO niet alleen van toepassing te verklaren voor gemeenten en provincies maar ook voor waterschappen. Zoals hiervoor al vermeld, komen de inhoud van het BADO en Hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit met elkaar overeen. Een andere variant is dat in het Waterschapsbesluit dat nu ook wordt aangepast, wordt opgenomen dat het BADO ook van toepassing is voor waterschappen. Deze variant heeft onze voorkeur aangezien waterschappen het Waterschapsbesluit als uitgangspunt hanteren voor het inrichten van hun organisatie. Een verwijzing in het Waterschapsbesluit naar het BADO borgt dat waterschappen hier bij de inrichting van de accountantscontrole rekening mee houden.

In beide gevallen zou hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit dan komen te vervallen. Hiermee wordt bereikt dat er bij een actueel BADO voor de waterschappen ook gelijk sprake is van actuele regelgeving m.b.t. de accountantscontrole. Bij wijziging van het BADO hoeft Hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit dan niet meer te worden gewijzigd.

Ingangsdatum wijziging BADO

Het heeft de voorkeur van de waterschappen om de wijziging van het BADO samen op te laten lopen met de aanpassing van de verslaggevingsregels voor waterschappen en de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur. De waterschappen kunnen dan in één keer deze aanpassingen doorvoeren (het controleprotocol hoeft dan maar éénmalig te worden aangepast). De planning is dat de gewijzigde verslaggevingsregels en de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur voor het eerst van toepassing zijn over het verslaggevingsjaar 2025. Dat betekent dat de waterschappen in afwijking van het voorstel voor gemeenten en provincies 1 januari 2025 als ingangsdatum voor de wijziging van het BADO voorstellen.

Wij hopen met deze reactie een bijdrage te hebben geleverd aan het versterken van het voorstel tot wijziging van het BBV en het BADO

Hoogachtend,

Marianne Krug
Programmaleider Moderne Overheid